

КОРЕКЦІЙНА ПЕДАГОГІКА

Лашкевич Г.А., Сіденко А.Ю.

студентки,

Науковий керівник: Тарасова В.В.

кандидат педагогічних наук, доцент,

Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»

Харківської обласної ради

ФОРМИ ПІДГОТОВКИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ФОНЕТИКО-ФОНЕМАТИЧНИМ НЕДОРОЗВИНЕННЯМ МОВЛЕННЯ ДО ШКОЛИ

Сучасне суспільство висуває підвищені вимоги до рівня освіченості дитини. Правильне мовлення – це один із головних показників готовності дитини до навчання у школі, запорука успішного засвоєння грамоти та читання. Однією із задач, що стоять перед дошкільним навчальним закладом є розвиток мовлення. Тому для досягнення цієї вимоги допомагає своєчасна корекційна робота з дітьми, що мають вади мовлення.

Фонетико-фонематичне недорозвинення мовлення – це порушення процесів формування мовлення у дітей з різноманітними мовленнєвими розладами внаслідок сприймання та відтворення фонем. Усвідомлення звукового аспекту мови є важливою передумовою успішного оволодіння читанням і письмом.

Це питання досліджували: Т.О. Власова, М.С. Певзнер, Б.І. Коваленко, М.К. Коваленко, О.Г. Литвак, І.Г. Єременко, І.С. Моргуліс, Л.І. Плаксіна, Л.В. Рудакова, В.М. Синьов, В.В. Тарасун.

Метою дослідження є визначення основних форм підготовки дітей з фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення до школи.

Щоб опанувати грамоту треба не тільки чути і вміти вимовляти окремі слова і звуки, з яких вони складаються, а й мати чітке уявлення про звуковий склад слова та вміти диференціювати ці звуки. Потрібно розвивати слухове сприймання, пам'ять та фонематичне сприймання; лексико-граматичну сторону мовлення; формувати зв'язне мовлення; вчитися читати по складах; розвивати пізнавальні процеси (мислення, образну пам'ять, слухову та зорову увагу, здібності до концентрації, розподілу та переключення уваги); розвивати дрібну моторику рук та зображувально-графічні здібності.

Заняття можуть проводитися як індивідуально, так і підгрупами. Ефективнішими вони будуть при використанні гри та фоноритміки.

Гра – основний вид діяльності дитини дошкільного віку. В іграх дітей відображаються враження, отримані з навколишнього життя, з улюблених книг. Вони сприяють розвитку почуття колективізму, уяви, ініціативи, цілеспрямованості, кмітливості, організованості. Під час ігор у дітей уточнюються уявлення про навколишній світ, розширюється кругозір, розвивається сприйняття, мислення, увага, мовлення, необхідні рухи. Ігри створюють бадьорий і радісний настрій дитині [4, с. 3].

Фонетична ритміка – система вправ, у яких різні рухи (рук, голови, тіла) сполучаються з вимовою певного звука. Чим більше аналізаторних систем дитини включено в роботу, тим глибше і легше сприймає вона навчальний матеріал. Для ефективного розв'язання цієї задачі необхідно мобілізувати наслідувальну здатність дітей, включити всі аналізатори: кінестетичний, зоровий, слуховий, моторний. Навчання дітей відповідно до цієї системи забезпечує, з одного боку, корекцію мовленнєвого дефекту, а з іншого – підготовку до оволодіння грамотою [4, с. 2-3].

Отже, комплексний підхід у планування занять дозволяє забезпечити повноцінну підготовку до навчання письма та грамоти. Розвиток моторної сфери позитивно впливає на розвиток мовленнєвих та фонематичних процесів, що сприяє більш ефективній та повноцінній підготовці дітей до оволодіння шкільною програмою.

Список використаних джерел:

1. Дегтяренко Т.М. Корекційно-реабілітаційна робота в спеціальних дошкільних закладах для дітей з особливими потребами: [навч. посіб.] / Т.М. Дегтяренко, Л.С. Вавіна, – Суми: Університетська книга, 2008. – 301 с.
2. Залізник Н.В. Фоноритміка в системі формування фонетико-фонематичних процесів у дітей з порушеннями мовлення / Н.В. Залізник // Логопед. – 2014. – № 11. – С. 2–8.
3. Конопляста С.Ю. Логопсихологія : [навч. посіб.] / С.Ю. Конопляста, Т.В.Сак, – К.: «Знання», 2010. – 293 с.
4. Кукшин О.А. Роль гри в корекції фонетико-фонематичного недорозвитку мовлення у дітей старшого дошкільного віку / О.А.Кукшин // Світ виховання. – 2014. – № 3. – С. 10.
5. Савченко М. Методика виправлення вад вимови у дітей / М. Савченко. – К.: «Радянська школа», 1983. – 166 с.
6. Мовчан Н. Навчання і виховання дошкільників із фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення / Н. Мовчан // Дефектолог. – 2015. – № 7. – С. 19–31.